

Slika 3: Geološki stolpec v interpretacijskem središču Narodnega parka Džerdap v Dolnjem Milanovcu. Narodni park (približno 640 km²) s širšim zaledjem (skupaj približno 1300 km²) je bil leta 2020 vključen v UNESCO-vo mrežo globalnih geoparkov.

s pripravo učnih gradiv za različne stopnje šolanja, na primer z učbenikom o regionalni geomorfologiji (*Regionalna geomorfologija*, 1978). Sledila je predstavitev obsežnega bibliografskega opusa Jovana Cvijića, posvečenega krasu, tej pa predstavitev o teorijah pretakanja podzemne kraške vode, speleogenezi in reliefno-hidroloških značilnostih večjih jam v Srbiji. V nadaljevanju smo med drugim spoznali datacije jamskih sedimentov v Makedoniji, glaciokras v Črni gori ter pojavnost krasa v izobraževalnem sistemu v Srbiji. Več predstavitev je bilo posvečenih biodiverziteti ter fosilnim in arheološkim ostankom v jamah Srbije kot tudi kaški geomorfološki dediščini in geoturizmu.

Posveta smo se udeležili trije Slovenci; poleg podpisanega še Mauro Hrvatin in Jure Tičar (vsi ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika), predstavili pa smo paleopodnebne raziskave iz Jame v Dovčku na Gorjancih, sledenje voda, ki odtekajo s Triglavskega ledenika ter raziskave podledeniških karbonatnih sedimentov v jugovzhodnih Alpah.

Drugi dan posveta je sledila ekskurzija na kraško območje v vzhodni Srbiji, z glavnimi postanki: Kučevo (jama Ravništarka), Majdanpek (Rajkova jama) (sliki 1 in 2) in Dolnji Milanovac (središče za obiskovalce Narodnega parka Džerdap; slika 3).

Ob posvetu je izšel tudi zbornik z naslovom *Kras – vekovna naučna inspiracija* (2022; ISBN 978-86-6283-127-9), v katerem je objavljena večina prispevkov, ki so bili predstavljeni na posvetu.

Matija Zorn

16. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji

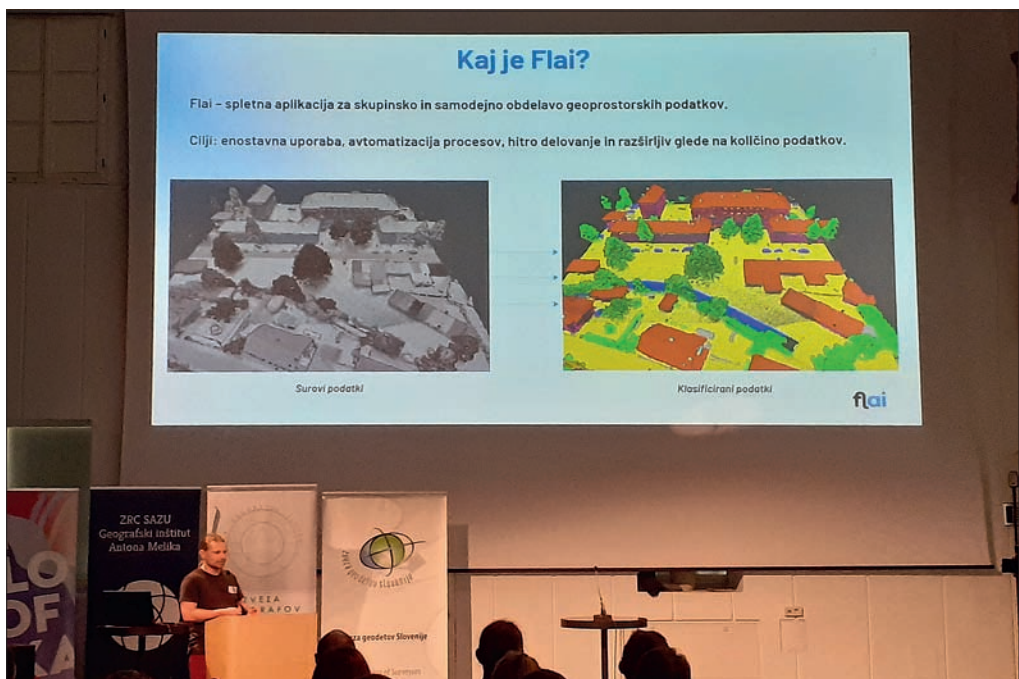
Ljubljana, 27. 9. 2022

Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v sodelovanju z Oddelkom za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Zvezo geografov Slovenije in Zvezo

IGOR LAPAJNE

Slika 1: Pozdravni nagovor Ota Lutharja, direktorja ZRC SAZU.

SPELA CONC

Slika 2: Predavanje Klemna Čotarja na temo samodejne klasifikacije oblaka točk.

geodetov Slovenije organiziral 16. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji z naslovom »Sedanost in prihodnost«.

Dogodek je namenjen srečanju raziskovalcev, strokovnjakov, pedagogov, uporabnikov in proizvajalcev geografskih informacijskih sistemov iz cele Slovenije. Predstavili smo najnovejše stanje na tem področju, izmenjali izkušnje ter vzpostavili nove in utrdili že utečene strokovne vezi.

Na srečanju smo poseben poudarek posvetili tudi 30-letnici simpozija in pregledu razvoja geografskih informacijskih sistemov.

Zbrane udeležence so pred začetkom prve iz med treh sekcij nagovorili direktor ZRC SAZU Oto Luthar (slika 1), dekanja Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani Mojca Schlamberger Brezar, dekanja Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani Violeta Bokan Bosiljkov, predsednik Zveze geografov Slovenije Aleš Smrekar ter predsednik Zveze geodetov Slovenije Gregor Klemenčič.

Na dogodku so bile tri sekcije s po štirimi predavanji. Prvo sekcijo, ki je združevala raziskave bolj naravoslovnih vsebin, je vodil Drago Perko z ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika. Borut Vrščaj, Peter Kastelic in Janez Bergant so predstavili prispevek z naslovom »Modeliranje vodne erozije tal v Sloveniji«, Mateja Breg Valjavec, Rok Ciglič, Jure Tičar in Stanka Šebela prispevek z naslovom »Določanje geomorfoloških in hidrogeoloških povezav med vrtačami in jamo Polina peč s 3D laserskim skeniranjem«, Mateja Jemec Auflič, Gašper Bokal, Špela Kumelj, Anže Medved, Mojca Dolinar in Jernej Jež prispevek »Sezonski vpliv padavin na pojav plazenja do sredine 21. stoletja«, Špela Čonč, Urša Fležar, Lan Hočevar, Teresa Oliveira in Miha Krofel pa prispevek »Plenjenje evrazijskega risa (*Lynx lynx*) in mikrohabitatne reliefne značilnosti: primer analize morfometrije in morfologije vrtač kot lokacij uplenitev parkljarjev«.

Drugo sekcijo, v kateri so bile predstavljene bolj družbenogospodarske vsebine, je vodil Marko Krevs z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Simon Koblar, Jernej Tiran, Nika Razpotnik Visković in Matej Gabrovec so predstavili prispevek z naslovom »Vpliv izbora metode na

Slika 3: Dobitnika nagrade Zlati kompas, Drago Perko in Marko Krevs, med rezanjem slavnostnih tort.

izračun dostopnosti postajališč javnega potniškega prometa«, Klemen Prah in Matjaž Knez prispevek »GIS kot orodje za analizo pokritosti Slovenije s polnilnimi postajami za električne avtomobile«, Tomaž Šturm in Niko Gaberc prispevek »Terenske meritve mobilnih omrežij 4G«, Boštjan Kop, Nataša Golobič, Eva Kolbl, Špela Jereb Planinšek, Jaka Klement, Sebastijan Nograšek, Jakub Adamec in Michal Polgár pa prispevek »Uporaba telematike in geografskih informacijskih sistemov v zavarovalništvu – primer mobilne aplikacije DRAJV«.

Tretjo sekcijo, v kateri so bile predstavljene vsebine s področja daljinskega zaznavanja, je vodila Mihaela Triglav Čekada z Geodetskega inštituta Slovenije in Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Alen Mangafić, Paolo Sivilotti in Klemen Lisjak so predstavili prispevek z naslovom »Uporaba satelitskih posnetkov za spremljanje vodnega potenciala v vinogradih«, Klemen Čotar in Jernej Nejc Dougan prispevek »Flai.ai – spletna aplikacija za samodejno klasifikacijo oblaka točk« (slika 2), Žiga Kokalj, Gašper Stegnar in Marko Kovač prispevek »Orientacije streh obstoječega stavbnega fonda v Sloveniji«, Aleš Marsetič in Urša Kanjir pa prispevek »Klasifikacija pokrovnosti z uporabo globokega učenja na časovnih vrstah podatkov PlanetScope«.

Na simpoziju se je zbralo prek 70 udeležencev, ki so po vsaki predstavitvi predavateljem postavili vprašanja. Simpozij smo zaključili s sklepom in podelitvijo nagrade Zlati kompas za 30-letno uspešno delo na področju geografskih informacijskih sistemov. Prejela sta jo Drago Perko in Marko Krevs (slika 3), ki sta edina sodelovala pri organizaciji vseh simpozijev od leta 1991 naprej. V tem času je v zbirki GIS v Sloveniji izšlo 16 monografij s skupno 425 poglavji, ki so jih pripravili strokovnjaki zelo različnih področij.

Mateja Breg Valjavec

Slovenski regionalni dnevi 2022

Ptuj, 13.–14. 10. 2022

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Slovenski regionalno razvojni sklad in Združenje regionalnih razvojnih agencij so 13. in 14. oktobra 2022 organizirali simpozij Slovenski regionalni dnevi 2022, ki so tokrat potekali na temo sprememb kot priložnosti za regionalni razvoj. V zadnjih letih so nas kot družbo doletele številne spremembe, ki vplivajo na kakovost bivanja v regijah, zato smo te še posebej izpostavili. Še posebej se spreminjajo zdravstvene, energetske, podnebne in finančne razmere, ki vplivajo na splošen družbenoekonomski položaj regij, in temu so bili posvečeni letošnji slovenski regionalni dnevi.

Slovenske regionalne dneve 2022 so zaznamovali štirje tematski sklopi: nova finančna perspektiva (2021–2027), podatkovno odločanje in načrtovanje na regionalni ravni, spremembe kot priložnost za regionalni razvoj ter vloga in položaj mladih v regionalnem razvoju. Po nekaj letih so bili na vsakoletnem simpoziju ponovno prisotni govorniki iz tujine, in sicer Agnès Monfret iz Direktorata Evropske komisije za regionalno in mestno politiko ter Frank Schneider iz sekretariata Interreg programa Srednja Evropa.

Prvi dan je bilo izpostavljeno, da je Slovenija v pomembnem obdobju, ko se začenja izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027. Njen program bo temeljil na petih tematskih ciljih: digitalizaciji, zelenem prehodu, povezanosti, družbeni pravičnosti in boljšem sodelovanju med državljani. Predstavljen je bil proces priprave programskih izhodišč in okvir za rabo razpoložljivih sredstev. Svoje vidike so na to temo na okrogli mizi soočili predstavniki MGRT, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva okolje in prostor, Službe za digitalno preobrazbo, Slovenskega regionalno razvojnega sklada in obeh kohezijskih regij.

Simpozij je izpostavil tudi vidike podatkovnega odločanja in načrtovanja na regionalni ravni. Za izhodišče v razpravo smo bili deležni treh predstavitev, kasneje med okroglo mizo pa so na to temo